

זבד הבת

מקור המנהג:

ויברכו את רבקה ויאמרו לה אחתנו את ה' לאלפי
רבקה וירש זרעה את שער שנאיו: (בראשית פרשת
חיי שרה פרק כד פסוק 5)

שירים לזבד הבת:

יעלה יעלה / רבי ישראל נג'ארה

יעלה יעלה בואי לגני. הנץ רמון גם פרחה גפני:

יבוא דודי יכין צעדיו. ויאכל את פרי מגדיו.

אם ידידי ארכו נדודיו. איך יחידה אשב על כני:

שובי אלי את בת אהובה. שובי את ואני אשובה.

הנה עמי זאת אות כתובה. כי בתוכך אתן משכני:

רעי דודי נפשי פדיתי. ולך רעיה אותי קניתי.

עתה לי בין עמים זריתי. ואיך תאמר דוד אהבתיני:

אימתי לטוב זריתיך. ולתהלה ולשם שריתיך.

כי אהבת עולם אהבתיך. שמחי כי ישועתך אני:

לו יהי כדברך ידידי. עתה מהר תאסף נדודי.

ולתוך ציון נחה גדודי. ושם אקריב לך את קרבני:

חזקי רעיה חפך כנין טוב. כי ציץ ישעך רענן רטוב.

ולצריך אכרות ואחטב. וחיש אשלח את סגני:

עת דודים כלה / חיים בן-סהל

עת דודים כלה בואי לגני. פרחה הגפן הנץ רמוני:

חלף הגשם הסתו עבר. קומי רעיתי החשק גבר.

נצא השדה גליל במדבר. שם אתן דודי לך מחמד עיני:

יפית ונעמת כשלא שנה: דבש וחלב תחת לשונך.

צאי נא וראי בעקבי צאנך. שם אקריב קרבן נסכתי ייני:

ירדתי חברה לרעות בגנים. לראות את יפך עיניך

יונים.

שפתותיך כלה כמו חוט שנים. בתוך עיר ציון קומי

רנני:

מים רבים לא יוכלו לכבות. את אהבתיך לילה לא

תשבת.

מיום נדודך נשאתי רבות. אם אשכחך תשכח ימיני:

בקהילות רבות נוהגים עד היום לערוך טקס בשם זבד
הבת.

המושג "זבד" מופיע בספר בראשית שם אומרת לאה,

"זבדני אל הים אותי זבד טוב" (בראשית פרק ל פסוק

כ), לאחר שילדה את זבולון, בנה השישי.

המסורת המקובלת היא, שיחד עם זבולון נולדה
תאומתו דינה. ככתוב בהמשך: "ואחר ילדה בת ותקרא
את שמיה דינה". לפיכך ניתן למצוא רמז במילה זבד
לשני הילדים שנולדו: זבולון ודינה.

"זבד" היא מלה יחידאית במקרא, ונהוג לפרש אותה
כ"מתנה" או "מתנה טובה". בעדות המזרח העורכים
טקס של "זבד הבת" נוהגים במהלכו לתת שם לבת.

סדר זבד הבת:

פסוק ברכה:

יונתי בחגי הסלע בסתר המדרגה הראיני את מראיך
השמיעני את קולך כי קולך ערב ומראיך נאווה: (שיר
השירים פרק ב פסוק יד)

לבית בכורה מוסיפים עוד פסוק ברכה:

אחת היא יונתי תמתי אחת היא לאמה ברה היא
לילדתה ראוה בנות ויאשרוה מלכות ופילגשים
ויהללוה: (שיר השירים פרק ו פסוק ט)

מי שברך וקריאת שם לילדה:

מי שברך אמותינו הקדושות שרה רבקה רחל ולאה
ומרים הנביאה ואביגיל ואסתר המלכה בת אביחיל,
הוא יברך את הילדה הנעימה הזאת
ויקרא שמיה (פלוגית בת פלוני ופלוגית)
במזל טוב ובשעת ברכה, ויגדלה בבריאות, שלום
ומנוחה. ויזכה לאביה ולאמה לראות בשמחתה
ובחפתה, בבנים, עשר וכבוד, דשנים ורעננים ינובון
בשיבה, וכן יהי רצון ונאמר אמן

שירים יחד את הפסוק:

המלאך הגאל אתי מכל רע יברך את הנערים ויקרא
בהם שמי ושם אבתי אברהם ויצחק וידגו לרב בקרב
הארץ: (בראשית פרשת ויחי פרק מח פסוק טז)

ומברכים כל הקהל את הילדה: